

Οδηγίες για επιχειρήσεις και εργοδότες ώστε να ανταποκριθούν στον Νέο Κορωνοϊό 2019 (COVID-19)

Αθανάσιος Γ. Νταβέλος

Στρατιωτικός Ιατρός – Αρχίατρος ε.α.
Ειδικός Ιατρός Εργασίας και Περιβάλλοντος
Γεν. Γραμματέας Ελληνικής Εταιρείας
Ιατρικής Εργασίας και Περιβάλλοντος

Ο νέος κορωνοϊός 2019 συνεχίζει να εξελίσσεται και έχει επίσημα ονομαστεί COVID-19 από την Παγκόσμια Οργάνωση Υγείας αντικαθιστώντας την προηγούμενη ονομασία 2019-nCoV. Υπάρχουν πλέον 50.580 επιβεβαιωμένες περιπτώσεις σε ολόκληρο τον κόσμο, με τη συντριπτική πλειοψηφία (50.054) στην ηπειρωτική Κίνα και 44 επιβεβαιωμένες περιπτώσεις στην Ευρώπη και στη Μεγάλη Βρετανία, εκ των οποίων 2 στη γειτονική μας Ιταλία. Αντιλαμβανόμαστε λοιπόν ότι δεν είναι καθόλου απίθανο στο άμεσο χρονικό διάστημα να υπάρχει κρούσμα και στη χώρα μας ενώ ακόμα και η γενικότερη εξάπλωση του ιού παγκοσμίως δύναται να λάβει διαστάσεις πανδημίας, για το λόγο αυτό η υπεύθυνη πληροφόρηση και η κατάλληλη προετοιμασία από τώρα είναι επιβεβλημένες.

Πολλά είναι άγνωστα σχετικά με το πώς εξαπλώνεται ο COVID-19. Η τρέχουσα γνώση βασίζεται στις ήδη υπάρχουσες πληροφορίες για παρόμοιους κορωνοϊούς. Οι κορωνοϊοί είναι μια μεγάλη οικογένεια ιών που είναι κοινοί στους ανθρώπους και σε διάφορα είδη ζώων, συμπεριλαμβανομένων των βοοειδών, των γατών και των νυχτερίδων. Σπάνια, οι ζωικοί κορωνοϊοί μπορούν να μολύνουν τους ανθρώπους και στη συνέχεια να εξαπλωθούν μεταξύ ανθρώπων, όπως συνέβη με το MERS και το SARS. Ο COVID-19 εξαπλώνεται από άνθρωπο σε άνθρωπο ιδιαιτέρως στην Κίνα, ενώ παρατηρείται περιορισμένη και σποραδική μετάδοση ατόμων σε χώρες εκτός της Κίνας, μη συμπεριλαμβανομένης μέχρι στιγμής της Ελλάδας. Ωστόσο, όπως προείπαμε, κάτι τέτοιο δεν είναι ασφαλώς απίθανο, ιδιαιτέρως δε σε μια περίοδο που γενικώς οι αναπνευστικές νόσοι, όπως η εποχική γρίπη, εμφανίζουν ιδιαίτερη έξαρση.

Η εφαρμογή απλών πρακτικών στην παρούσα φάση μπορεί να διακόψει την φυσική διάδοση των υπεύθυνων μικροοργανισμών για το σύνολο των λοιμώξεων του αναπνευστικού, οι οποίες είναι το συχνότερο αίτιο απουσιασμού στις σύγχρονες εταιρείες. Από την άλλη μεριά **η καλή προετοιμασία των επιχειρήσεων για ενδεχόμενο πανδημίας και η έγκυρη ενημέρωση θα αποτρέψουν τον πανικό που τυχόν προκληθεί αν το θέμα πάρει πολύ μεγαλύτερες διαστάσεις.** Στις εταιρείες θα πρέπει να υπάρχει πρόβλεψη ώστε να συγκροτηθεί άμεσα ομάδα λήψης αποφάσεων που θα αναλάβει δράση και τουλάχιστον ένα άτομο υπεύθυνο ανά εγκατάσταση κάθε εταιρείας ώστε οι αποφάσεις να λαμβάνονται με ενιαίο τρόπο και να υλοποιούνται άμεσα. Κάθε εταιρεία θα πρέπει να συγκροτήσει ειδικό πλάνο αντιμετώπισης της κρίσιμης αυτής κατάστασης, που θα της επιτρέψει να συνεχίσει τη λειτουργία της τροποποιώντας διαδικασίες και χρησιμοποιώντας

εναλλακτικούς τρόπους δουλειάς. Αυτά μπορεί να περιλαμβάνουν παραμονή στο σπίτι μεγάλου αριθμού εργαζομένων με συμπτώματα λοίμωξης αναπνευστικού, πιθανό κλείσιμο εγκαταστάσεων και προετοιμασία για εξ' αποστάσεως εργασία, απαγόρευση συναντήσεων σε κλειστούς χώρους ή και επαγγελματικών ταξιδιών σε συγκεκριμένους προορισμούς.

Με βάση αυτό το σκεπτικό, υπεύθυνοι φορείς Δημόσιας και Επαγγελματικής Υγείας όπως το Κέντρο Ελέγχου και Πρόληψης Νοσημάτων Ηνωμένων Πολιτειών (CDC) και Ευρώπης (ECDC) και η Υπηρεσία Ασφάλειας και Υγείας στην Εργασία (OSHA) εξέδωσαν προ ολίγων ημερών οδηγίες για επιχειρήσεις και εργοδότες, τα βασικά σημεία των οποίων αναλύονται παρακάτω. Οι ακόλουθες οδηγίες μπορεί να βοηθήσουν στην αποφυγή έκθεσης σε οξείες αναπνευστικές νόσους, συμπεριλαμβανομένου του COVID-19 στο χώρο εργασίας, σε εταιρείες που δεν έχουν ως έργο την υγειονομική περίθαλψη, δεν απευθύνονται δηλαδή σε νοσοκομεία, κέντρα υγείας κλπ για τα οποία έχουν δοθεί ειδικότερες κατευθύνσεις. Οι οδηγίες αυτές παρέχουν επίσης στρατηγικές για περιπτώσεις με πιο ευρέως διαδεδομένα κρούσματα COVID-19 στην κοινότητα, για προετοιμασία δηλαδή των επιχειρήσεων ακόμα και για την περίπτωση πανδημίας.

Τα μέτρα αυτά είναι τόσο υγειονομικά όσο και οργανωτικά – διοικητικά και απαιτούν την καλύτερη δυνατή συνεργασία όλων των εμπλεκόμενων στη διαδικασία λήψης αποφάσεων. Σημαντικός κρίκος στην αλυσίδα αυτή των εμπλεκόμενων είναι ασφαλώς ο Ειδικός Ιατρός Εργασίας. **Η Ιατρική Εργασίας και Περιβάλλοντος είναι μια πλήρης και αυτοτελής ειδικότητα, είναι ένας κλάδος της Ιατρικής που αναπτύχθηκε για την αντιμετώπιση του επαγγελματικού κινδύνου υγείας μέσω της πρόληψης αλλά και της αντιμετώπισης των δυσμενών επιπτώσεων της εργασίας στην ανθρώπινη υγεία.** Ο Ειδικός Ιατρός Εργασίας επομένως, είναι ο κατάλληλα εκπαιδευμένος επιστήμονας για να αποτελέσει τον ιδανικό σύμβουλο των εταιρειών στη φάση σχεδιασμού αλλά και υλοποίησης των μέτρων αυτών, τα οποία αναλυτικά θα δούμε παρακάτω.

ΓΕΝΙΚΑ ΜΕΤΡΑ ΑΠΟΦΥΓΗΣ ΛΟΙΜΩΞΕΩΝ ΑΝΑΠΝΕΥΣΤΙΚΟΥ –

ΠΡΟΤΕΙΝΟΜΕΝΕΣ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΕΣ ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΕΡΓΟΔΟΤΕΣ ΣΤΗΝ ΠΑΡΟΥΣΑ ΦΑΣΗ ΚΑΤΑ ΤΗΝ ΟΠΟΙΑ ΔΕΝ ΕΧΟΥΝ ΕΜΦΑΝΙΣΤΕΙ ΠΕΡΙΣΤΑΤΙΚΑ ΚΟΡΟΝΟΪΟΥ

A. Ενθαρρύνετε ενεργά τους άρρωστους υπαλλήλους να παραμένουν σπίτι:

Οι υπάλληλοι που εμφανίζουν συμπτώματα οξείας αναπνευστικής νόσου συνιστάται να παραμένουν στο σπίτι και να μην πηγαίνουν να εργαστούν έως ότου δεν εμφανίζουν πυρετό (37,8° C ή περισσότερο, με χρήση θερμόμετρου από το στόμα), συμπτώματα πυρετού και οποιαδήποτε άλλα συμπτώματα για τουλάχιστον 24 ώρες, χωρίς τη χρήση αντιπυρετικών φαρμάκων ή άλλων φαρμάκων που μεταβάλλουν τα συμπτώματα αυτά (π.χ. κατασταλτικά του βήχα). Οι εργαζόμενοι πρέπει να ενημερώνουν την εταιρεία και να παραμένουν στο σπίτι εάν είναι άρρωστοι.

Οι πολιτικές των αναρρωτικών αδειών πρέπει να είναι ευέλικτες και συνεπείς με την διαφύλαξη της δημόσιας υγείας και οι εργαζόμενοι πρέπει να έχουν γνώση αυτών των πολιτικών.

Συζητήστε με εταιρείες που παρέχουν στην επιχείρησή σας συμβασιούχους ή έκτακτους υπαλλήλους ώστε και οι εργαζόμενοι ασθενείς αυτών των κατηγοριών επίσης να παραμένουν στο σπίτι και να τους ενθαρρύνετε να αναπτύξουν αντίστοιχες ευέλικτες πολιτικές.

Μην απαιτείτε άμεσα δικαιολογητικά έγγραφα του παρόχου υγειονομικής περίθαλψης για εργαζόμενους που είναι άρρωστοι με οξεία αναπνευστική ασθένεια για να επικυρώσουν την ασθένειά τους ή για να επιστρέψουν στην εργασία, καθώς οι χώροι παροχής υγειονομικής περίθαλψης και οι ιατρικές εγκαταστάσεις μπορεί να είναι εξαιρετικά απασχολημένοι και να μην είναι σε θέση να παρέχουν τέτοια τεκμηρίωση εγκαίρως.

Οι εργοδότες πρέπει να διατηρήσουν ευέλικτες πολιτικές που επιτρέπουν στους εργαζόμενους να παραμένουν στο σπίτι για να φροντίζουν κάποιο άρρωστο μέλος της οικογένειας. Οι εργοδότες πρέπει να γνωρίζουν ότι οι περισσότεροι υπάλληλοι μπορεί να χρειαστεί να παραμείνουν στο σπίτι για να φροντίζουν τα άρρωστα παιδιά τους ή άλλα άρρωστα μέλη της οικογένειας.

Β. Διαχωρισμός ασθενών εργαζομένων από το υπόλοιπο προσωπικό:

Οι εργαζόμενοι που εμφανίζουν συμπτώματα οξείας αναπνευστικής νόσου (δηλαδή πυρετός, βήχας, δύσπνοια) κατά την άφιξή τους στην εργασία ή κατά τη διάρκεια της ημέρας να διαχωρίζονται από τους άλλους εργαζομένους και να γυρίζουν στο σπίτι τους. Οι άρρωστοι εργαζόμενοι θα πρέπει να καλύπτουν τις μύτες και τα στόματά τους με ένα χαρτομάντιλο σε περιπτώσεις βήχα / παταμού (ή με τον αγκώνα και τον ώμο εάν δεν υπάρχει διαθέσιμο χαρτομάντιλο).

Γ. Δώστε έμφαση στην υγιεινή, αναπνευστικής οδού και χεριών:

Τοποθετήστε αφίσες που ενθαρρύνουν την παραμονή στο σπίτι όταν υπάρχει πυρετός, βήχας ή φτάρνισμα και την υγιεινή αναπνευστικής οδού και χεριών στην είσοδο του χώρου εργασίας αλλά και σε άλλα επίκαιρα σημεία.

Δώστε εντολή στους εργαζόμενους να καθαρίζουν συχνά τα χέρια τους με αλκοολούχο αντισηπτικό διάλυμα χεριών που να περιέχει τουλάχιστον 60-95% αλκοόλ ή να πλένουν τα χέρια τους με σαπούνι και νερό για τουλάχιστον 20 δευτερόλεπτα. Το σαπούνι και το νερό πρέπει να χρησιμοποιούνται κατά προτίμηση εάν τα χέρια είναι ορατά βρώμικα. Παρέχετε χαρτομάντιλα και δοχεία απορριμμάτων χωρίς επαφή, για χρήση από τους υπαλλήλους.

Παρέχετε σαπούνι, νερό και αλκοολούχα αντισηπτικά διαλύματα στο χώρο εργασίας. Βεβαιωθείτε ότι διατηρούνται επαρκείς προμήθειες. Τοποθετήστε τα αντισηπτικά διαλύματα σε πολλά σημεία και σε αίθουσες συνεδριάσεων για να ενθαρρύνετε την υγιεινή των χεριών.

Δ. Συστηματικός καθαρισμός του περιβάλλοντος εργασίας:

Καθαρίστε συστηματικά όλες τις επιφάνειες που αγγίζονται συχνά στο χώρο εργασίας, όπως λείες επιφάνειες γραφείων, πάγκους εργασίας και πόμολα. Χρησιμοποιήστε τα

συνήθη μέσα καθαρισμού και ακολουθήστε τις οδηγίες στην ετικέτα. Καμία πρόσθετη απολύμανση δεν συνιστάται αυτή τη στιγμή πέραν του συνήθη καθαρισμού .

Παρέχετε μαντιλάκια μίας χρήσης, έτσι ώστε οι συνήθεις επιφάνειες (για παράδειγμα, πόμολα, πληκτρολόγια, τηλεχειριστήρια, γραφεία) να μπορούν να σκουπιστούν από τους υπαλλήλους πριν από κάθε χρήση.

Ε. Συμβουλευτέτε τους υπαλλήλους πριν ταξιδέψουν:

Ελέγξτε τις τελευταίες οδηγίες και συστάσεις για κάθε χώρα στην οποία θα ταξιδέψετε. Ειδικές ταξιδιωτικές πληροφορίες για τους ταξιδιώτες που πηγαίνουν και επιστρέφουν από την Κίνα, καθώς και πληροφορίες για το αεροσκάφος υπάρχουν στην ιστοσελίδα του Εθνικού Οργανισμού Δημόσιας Υγείας.

Συμβουλευτέτε τους υπαλλήλους να ελέγχουν τους εαυτούς τους για συμπτώματα οξείας αναπνευστικής νόσου πριν ξεκινήσουν το ταξίδι και ενημερώστε να παραμείνουν στο σπίτι εάν είναι άρρωστοι.

Εξασφαλίστε ότι οι εργαζόμενοι που αρρωσταίνουν κατά τη διάρκεια ενός ταξιδιού ή βρίσκονται σε προσωρινή μετακίνηση γνωρίζουν ότι θα πρέπει να ενημερώσουν υπεύθυνο άτομο της εταιρείας και να εξασφαλίσουν ιατρικές συμβουλές ή/και υγειονομική περίθαλψη, εάν χρειαστεί.

ΣΤ. Πρόσθετα μέτρα:

Οι εργαζόμενοι που εκτίθενται σε συνεργάτη με επιβεβαιωμένο τον COVID-19 θα πρέπει να έχουν λάβει οδηγίες για τον τρόπο εκτίμησης του κινδύνου της πιθανής έκθεσής τους.

Εάν ένας εργαζόμενος έχει επιβεβαιωθεί ότι έχει λοίμωξη από τον COVID-19, οι εργοδότες θα πρέπει να ενημερώσουν τους συναδέλφους τους για την πιθανή έκθεση τους στο εργασιακό περιβάλλον αλλά και να διατηρήσουν το απόρρητο του ιατρικού του ιστορικού.

ΠΡΟΕΤΟΙΜΑΣΙΑ ΓΙΑ ΠΙΘΑΝΗ ΠΑΝΔΗΜΙΑ:

A. Βασικοί Στόχοι:

Οι επιχειρήσεις για να προγραμματίσουν μέτρα αντιμετώπισης μιας ενδεχόμενης πανδημίας θα πρέπει καταρχήν από τώρα να ορίσουν (και να γνωστοποιήσουν στους εργαζόμενους), τους επιθυμητούς στόχους των μέτρων αυτών, οι οποίοι πρέπει να περιλαμβάνουν:

- (α) τη μείωση της μετάδοσης μεταξύ του προσωπικού,
- (β) την προστασία των ατόμων που βρίσκονται σε υψηλότερο κίνδυνο για δυσμενείς επιπλοκές στην υγεία (άτομα υψηλού κινδύνου),
- (γ) τη διατήρηση της λειτουργίας των επιχειρήσεων και

(δ) την ελαχιστοποίηση των αρνητικών επιπτώσεων όλων των εμπλεκόμενων στην αλυσίδα εφοδιασμού.

Β. Βασικές εκτιμήσεις - κατάλληλες πρακτικές κατά τη λήψη αποφάσεων σχετικά με το ενδεχόμενο πανδημίας:

1. Ενημερώστε τους υπαλλήλους ότι κάποιοι άνθρωποι ενδέχεται να διατρέχουν μεγαλύτερο κίνδυνο σοβαρών ασθενειών, όπως οι ηλικιωμένοι και όσοι πάσχουν από χρόνιες παθήσεις.
2. Προετοιμαστείτε για πιθανό αυξημένο αριθμό απουσιών των εργαζομένων, είτε λόγω άμεσης νόσησης ή ακόμα και έμμεσης (λόγω ασθενείας στα μέλη των οικογενειών τους, παύση των σχολικών προγραμμάτων παιδικής ηλικίας ή διαφόρων σχολών λόγω υψηλών ποσοστών απουσίας ή ασθένειας). **Οι εργοδότες πρέπει να σχεδιάζουν, να παρακολουθούν και να ανταποκρίνονται στον αυξημένο απουσιασμό.** Εφαρμόστε σχέδια για να συνεχίσετε τις βασικές επιχειρησιακές λειτουργίες σας σε περίπτωση που αντιμετωπίσετε υψηλότερες από τις συνήθεις απουσίες.
3. Πρέπει να υπάρχει (από τώρα) προσωπικό και αντικαταστάτες, που να έχει οριστεί για την εκτέλεση ουσιαστικών λειτουργιών ώστε ο χώρος εργασίας να είναι σε θέση να λειτουργεί ακόμη και αν απουσιάζουν βασικά στελέχη .
4. Αξιολογήστε τις βασικές σας λειτουργίες και να είστε έτοιμοι να αλλάξετε τις επιχειρηματικές πρακτικές σας, αν χρειαστεί, για να διατηρήσετε τις αυτές τις βασικές λειτουργίες (π.χ., να εντοπίσετε εναλλακτικούς προμηθευτές, να δώσετε προτεραιότητα σε κρίσιμους πελάτες ή να αναστείλετε προσωρινά κάποιες από τις λειτουργίες σας, αν χρειαστεί).
5. Οι εργοδότες με περισσότερους από έναν επιχειρηματικούς χώρους ενθαρρύνονται να παρέχουν στους τοπικούς διευθυντές την εξουσία να εκτελούν τις κατάλληλες ενέργειες που περιγράφονται στο σχέδιο των επιχειρήσεων για την αντιμετώπιση πανδημίας, βασιζόμενοι στα ειδικά μέτρα κάθε γεωγραφικής περιοχής.
6. Ο συντονισμός και η ενημέρωση από τους επίσημους κρατικούς φορείς ενθαρρύνεται έντονα για όλες τις επιχειρήσεις, έτσι ώστε έγκαιρα, έγκυρες και ακριβείς προσλαμβανόμενες πληροφορίες να μπορούν να κατευθυνθούν σε κάθε τοποθεσία όπου δραστηριοποιείται μια εταιρεία, δεδομένου ότι η ένταση μιας εστίας μπορεί να διαφέρει ανάλογα με τη γεωγραφική θέση.

Γ. Γενικά χαρακτηριστικά σχεδίου αντιμετώπισης πανδημίας από λοιμώδη νοσήματα:

Όλοι οι εργοδότες θα πρέπει να είναι έτοιμοι να εφαρμόσουν στρατηγικές για την προστασία του εργατικού τους δυναμικού από τον COVID-19, εξασφαλίζοντας παράλληλα τη συνέχεια των εργασιών. Κατά την εμφάνιση μιας εστίας του COVID-19, όλοι οι άρρωστοι εργαζόμενοι πρέπει να παραμείνουν στο σπίτι και μακριά από το χώρο εργασίας, πρέπει

να ενθαρρύνεται η υγιεινή των χεριών και του αναπνευστικού συστήματος καθώς και ο τακτικός καθαρισμός των επιφανειών που συνήθως αγγίζονται.

Δ. Υποχρεώσεις εργοδοτών:

1. Βεβαιωθείτε ότι το σχέδιο είναι ευέλικτο και εμπλέξτε τους υπαλλήλους σας στην ανάπτυξη και την αναθεώρηση του σχεδίου σας.
2. Διεξάγετε μια εστιασμένη συζήτηση ή άσκηση χρησιμοποιώντας το σχέδιό σας, για να καταλάβετε εάν το σχέδιο έχει κενά ή προβλήματα που πρέπει να διορθωθούν.
3. Μοιραστείτε το σχέδιό σας με τους υπαλλήλους και εξηγήστε τις πολιτικές ανθρώπινου δυναμικού. Δείξτε ευελιξία και προβάλλεται τα οφέλη που προκύπτουν, τόσο για την συνέχιση της εργασιακή τους απασχόλησης όσο και για τη διαφύλαξη της υγείας τους .
4. Μοιραστείτε τις βέλτιστες πρακτικές με άλλες επιχειρήσεις (ειδικά εκείνες που εμπλέκονται στις επιχειρηματικές σας δραστηριότητες ή στην αλυσίδα εφοδιασμού σας), εμπορικά επιμελητήρια και ενώσεις για να βελτιώσετε τις προσπάθειες απόκρισης.

Ε. Βασικά στοιχεία σχεδίου αντιμετώπισης πανδημίας από λοιμώδη νοσήματα:

1. Προσδιορίστε τους κινδύνους που σχετίζονται με την εργασία και τους κινδύνους για την υγεία των υπαλλήλων σας, περιλαμβανομένης και της απειλής από την έκθεση στον COVID-19.
2. Επανεξετάστε τις πολιτικές ανθρώπινου δυναμικού ώστε να διασφαλιστεί ότι οι πολιτικές και οι πρακτικές είναι σύμφωνες με τις συστάσεις των επίσημων φορέων δημόσιας υγείας.
3. Ελαχιστοποιήστε την έκθεση μεταξύ των εργαζομένων αλλά και μεταξύ των εργαζομένων και του κοινού.
4. Εξετάστε αν μπορείτε να καθορίσετε πολιτικές και πρακτικές, όπως εργασία από το σπίτι - τηλεργασία και ευέλικτες ώρες εργασίας (π.χ. κλιμακωτές βάρδιες) για να αυξήσετε τη φυσική απόσταση μεταξύ των εργαζομένων.
5. Βεβαιωθείτε ότι διαθέτετε την τεχνολογία και την υποδομή που απαιτείται για να υποστηρίξετε πολλούς υπαλλήλους που μπορεί να εργάζονται από το σπίτι.
6. Προσδιορίστε τις βασικές επιχειρηματικές λειτουργίες, τις βασικές εργασίες ή τους ρόλους και τα κρίσιμα στοιχεία στις αλυσίδες εφοδιασμού σας (π.χ. πρώτες ύλες, προμηθευτές, υπηρεσίες / προϊόντα υπερβολάβου και υλικοτεχνική υποστήριξη) που απαιτούνται για τη διατήρηση των επιχειρηματικών δραστηριοτήτων. Σχεδιάστε τον τρόπο με τον οποίο θα λειτουργήσει η επιχείρησή σας εάν υπάρχει αυξανόμενη απουσία ή οι εν λόγω αλυσίδες εφοδιασμού διακόπτονται.
7. Δημιουργήστε μια διαδικασία μετάδοσης πληροφοριών στους υπαλλήλους και τους επιχειρηματικούς συνεργάτες σχετικά με τα σχέδια απόκρισης των μολυσματικών ασθενειών και τις τελευταίες πληροφορίες για τον COVID-19. **Προβλέψτε τον φόβο των εργαζομένων, το άγχος, τις φήμες και την παραπληροφόρηση και σχεδιάστε τον τρόπο επικοινωνίας ανάλογα.**

8. Ορίστε σαφώς τις διαδικασίες της εταιρείας για την ενεργοποίηση και τον τερματισμό του σχεδίου αντιμετώπισης πανδημίας από τις λοιμώδεις νόσους ανάλογα με την μεταβολή των επιχειρηματικών δραστηριοτήτων ανά περιοχή (π.χ. ενδεχόμενη αλλαγή ή κλείσιμο επιχειρήσεων σε πληγείσες περιοχές) και μεταφορά επιχειρηματικών γνώσεων σε βασικούς υπαλλήλους.
9. Εξετάστε το ενδεχόμενο ακύρωσης μη βασικών επαγγελματικών ταξιδιών σε άλλες χώρες ανά γεωγραφικό προορισμό. Περιορισμοί ταξιδιού μπορούν να τεθούν σε ισχύ από άλλες χώρες, οι οποίοι ενδέχεται να περιορίσουν την ικανότητα των εργαζομένων να επιστρέψουν στην πατρίδα τους εάν αρρωστήσουν ενώ βρίσκονται σε καθεστώς ταξιδιού. Εξετάστε το ενδεχόμενο ακύρωσης μεγάλων συναντήσεων ή γεγονότων που σχετίζονται με την εργασία.

ΣΤ. Ενέργειες σε περίπτωση εμφάνισης κρούσματος COVID-19 στο χώρο εργασίας:

1. Σε όλους τους χώρους εργασίας όπου μπορεί να εμφανιστεί έκθεση στο COVID-19, η ταχεία αναγνώριση και απομόνωση δυνητικά μολυσματικών ατόμων είναι ένα κρίσιμο πρώτο βήμα για την προστασία των εργαζομένων, των επισκεπτών και άλλων στο χώρο εργασίας.
2. Απομονώστε αμέσως άτομα που έχουν υποψία ότι έχουν COVID-19. Για παράδειγμα, μετακινήστε δυνητικά μολυσματικούς ανθρώπους σε χώρους απομόνωσης και ελέγξτε ώστε να μην εισέρχονται άλλα άτομα. Σε ένα αεροσκάφος για παράδειγμα, μετακινήστε δυνητικά μολυσματικούς ανθρώπους σε καθίσματα μακριά από τους επιβάτες και το πλήρωμα, ασφαλώς χωρίς να διακυβεύεται η αεροπορική ασφάλεια. Σε άλλους χώρους εργασίας, μετακινήστε δυνητικά μολυσματικούς ανθρώπους σε μια τοποθεσία μακριά από τους εργαζόμενους, τους πελάτες και άλλους επισκέπτες.
3. Λάβετε μέτρα για να περιορίσετε την εξάπλωση των μολυσματικών αναπνευστικών εκκρίσεων του ατόμου, μεταξύ άλλων παρέχοντάς τους μια μάσκα προσώπου και ζητώντας τους να τη φορέσουν. Η προμήθεια προστατευτικών масκών θα πρέπει να έχει προβλεφθεί και υλοποιηθεί (εν μέρει ή στο σύνολο) από τον καιρό της προετοιμασίας γιατί με την εκδήλωση κρουσμάτων και πιθανή πανδημία μπορεί ενδεχομένως να υπάρχει έλλειψη επαρκών ποσοτήτων. Σημείωση: Μια χειρουργική μάσκα για τον ασθενή ή για άλλον άρρωστο δεν πρέπει να συγχέεται με το Μέσο Ατομικής Προστασίας (ΜΑΠ) για έναν εργαζόμενο: η μάσκα ενεργεί ώστε να περιορίσει δυνητικά μολυσματικές αναπνευστικές εκκρίσεις στην πηγή (δηλ. τη μύτη και το στόμα του ατόμου).
4. Εάν είναι δυνατόν, απομονώστε άτομα που υπάρχουν υπόνοιες ότι έχουν COVID-19 ξεχωριστά από εκείνα με επιβεβαιωμένα κρούσματα του ιού, για να αποτρέψετε περαιτέρω μετάδοση.
5. Περιορίστε τον αριθμό του προσωπικού που εισέρχεται σε περιοχές απομόνωσης, συμπεριλαμβανομένου του χώρου ασθενούς με ύποπτο / επιβεβαιωμένο COVID-19.
6. Προστατεύστε τους εργαζόμενους σε στενή επαφή με τον άρρωστο, χρησιμοποιώντας πρόσθετο φυσικό και διοικητικό έλεγχο, ασφαλείς εργασιακές πρακτικές και μέσα ατομικής προστασίας.

Τελειώνοντας, κάποιες πολύ σημαντικές σημειώσεις: Όλες οι ενέργειες απαιτούν διακριτικότητα, τήρηση απορρήτου των ιατρικών δεδομένων και αποφυγή παντός τύπου διακρίσεων (φύλου, φυλής ή χρώματος) στο χώρο εργασίας, Μην κάνετε οποιοδήποτε αυθαίρετο προσδιορισμό με βάση τη φυλή ή τη χώρα προέλευσης και βεβαιωθείτε ότι διατηρείτε την εμπιστευτικότητα των ατόμων με επιβεβαιωμένη μόλυνση από κορονοϊό. Όλες οι παραπάνω πληροφορίες και συστάσεις βρίσκονται σε μια δυναμική εξελικτική πορεία και ενδέχεται να τροποποιηθούν στο μέλλον. Απαιτείται διαρκής ενημέρωση από αξιόπιστους φορείς Δημόσιας και Επαγγελματικής Υγείας.

Πηγές:

1. **WHO;** Coronavirus disease 2019 (COVID-19) Situation Report 26, 15 February 2020
2. **CDC;** Interim Guidance for Businesses and Employers to Plan and Respond to 2019 Novel Coronavirus (2019-nCoV), February 2020
3. **ECDC;** Guidelines for the use of non-pharmaceutical measures, to delay and mitigate the impact of 2019-nCoV, 10 February 2020.
4. **OSHA;** Covid-19 - control & prevention, February 2020.